

JÄRJESTÖYHTEISTYÖN OHJE JUUPAJOEN KUNTA

Hyväksytty kunnanhallituksessa xx.xx.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Kuntalain veloitteet
3. Juupajoen kuntastrategia
4. Yhteistyön muodot
5. Kumppanuustoiminta
6. Avustukset ja tuet
7. Järjestöille tarjottavat toimitilat
8. Järjestöjen osallistuminen kunnan hyvinvointityöhön
9. Tiedottaminen, kunnan järjestöyhteyshenkilöt
10. Kunnan yhteystiedot

1. JOHDANTO

Tämän Juupajoen kunnan järjestöyhteistyön ohjeen tavoitteena on tuoda kootusti esille kunnan järjestöille tarjoaman tuen ja yhteistoiminnan periaatteet. Se avaa yhdistyksille ja kylille – ja laajemminkin kuntalaisille – kunnan strategioiden ja talousarviopäätösten järjestöjä koskevan sisällön.

Järjestöyhteistyön ohje on työkalu järjestö-kuntayhteistyön tiivistämiseen. Se tuo kootusti esille kunnan ja yhdistysten välisen yhteistoiminnan periaatteita. Jokaisessa kunnassa on hyvä kirjata yhdistysten kanssa tehtävän yhteistyön periaatteet järjestöyhteistyön ohjeeseen. Selkeästi kirjatut toimintaperiaatteet helpottavat molemminpuolista kommunikointia, edistävät yhdistysten tasapuolista kohtelua ja lisäävät kunnan toiminnan läpinäkyvyyttä kansalaisyhteiskuntaan päin.

Järjestöyhteistyön ohje perehdyttää ja auttaa ymmärtämään yhdistyksissä ja kunnassa toimivien henkilöiden käsitystä siitä, mitkä ovat oman kunnan ja järjestöjen väliset pelisäännöt ja toimintatavat. Sote- ja maakuntauudistuksen myötä kuntastrategiat muuttuvat, ja tässä vaiheessa on tärkeää järjestöjen näkökulmasta kirjata ylös, miten järjestöt otetaan huomioon toimijoina, ja miten kuntalaisten osallisuus sekä kuuleminen näkyvät uudessa kuntastrategiassa.

Järjestöyhteistyön ohjeeseen kirjataan, miten järjestöjä osallistetaan kunnan hyvinvointisuunnitteluun ja sen toteuttamisen arviointiin. Tällä varmistetaan järjestökentän näkemys vuosittaisissa hyvinvointitoimenpiteissä.

Järjestöyhteistyön ohje päivitetään vuosittain talousarviopäätösten ja hallintokuntien tekemien linjausten mukaisesti kunkin vuoden helmikuussa.

Juupajoen kunta toimii tiiviissä yhteistyössä kaikkien kunnassa toimivien yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Yhteistyön säännöllisenä rakenteena toimii n. kolme kertaa vuodessa kokoontuva Kuntatiimi, johon on kutsuttu mukaan kaikki paikalliset järjestöt ja kunnan hyvinvointipalvelujen edustus.

Yhdistisyhteistyötä on kehitetty Järjestö 2.0. -hankkeen myötä mm. nimeämällä kuntaan Järjestöagentti ja yhdistisyhteyshenkilö.

Yhdistystaustainen järjestöagentti osallistuu laajemman alueen yhteistyöverkoston ja tuo kehitysideoita kuntaamme, ja toimii myös yhdistysten kokoavana toimijana ja yhteistyöedustajana kuntaan.

Kunnan yhdistisyhdyshenkilön tehtävänä on auttaa yhdistyksiä toiminnassaan eri tavoin ja ylläpitää verkostoja yhdessä järjestöagentin kanssa.

2. KUNTALAIN (410/2015) VELVOITTEET

” 22 § Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä

huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin;
- 4) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun;
- 5) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 6) tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

3. JUUPAJOEN KUNTASTRATEGIA

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Juupajoen uuden kuntastrategian 19.2.2018. Uuden kuntastrategian laadintatyö toteutettiin vuosien 2015–2017 aikana. Kuntalaisille on toteutettu osana strategiatyötä kaksi tulevaisuuskyselyä, ensimmäinen marraskuussa 2015 ja toinen loppuvuodesta 2017. Työntekijöille ja luottamushenkilöille on toteutettu itsearviointikysely. Kuntastrategian laadintaan otettiin mukaan kuntalaisten, luottamushenkilöiden ja kunnan työntekijöiden lisäksi myös paikallisia yritys- ja yhdistystoimijoita.

Strategiassa mainitaan seuraavasti:

- Vahvistamme kunnan roolia mahdollistajana ja koordinaattorina: kunnan tehtävänä on saattaa yhteen eri toimijoita kaikkia osapuolia hyödyttävään

yhteistyöhön. Suunnittelemme yhdessä keinot, joilla voimme tukea paremmin kolmannen sektorin toimintaa.

- Luomme uudenlaista yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia saattamalla toimijoita yhteen.

Nämä strategiset painopisteet määrittävät yhdistys- ja järjestötyötä ja luovat pohjan yhteistyölle.

4. YHTEISTYÖN MUODOT

Kuntatiimi

Kuntatiimi on moniammatillinen kunnan ja yhdistysten muodostama tiimi, johon kuuluu edustaja kaikista kunnan hyvinvointisektorin osastoista sekä kaikista Juupajoella toimivista yhdistyksistä sekä yritysten edustajia. Kuntatiimi kokoontuu noin kolme kertaa vuodessa keskustelemaan kunnan ajankohtaisista asioista ja yhdistysten toimintasuunnitelmista sekä suunnittelemaan yhteistyötä.

Kuntatiimi on saanut alkunsa jo vuonna 1999, kun Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri käynnisti Menoa Maalla –hankkeen, jonka tarkoituksena oli kehittää lapsiperheiden palveluja paremmaksi maaseudulla. Hanketta toteutettiin Juupajoen lisäksi neljällä muulla paikkakunnalla. Tämän hankkeen tuloksena oli Juupajoella mm. Kuntatiimi. Aluksi Kuntatiimi koostui järjestöistä ja tahoista, jotka tekevät työtä lasten ja nuorten parissa, mutta sittemmin kokoonpanoa on laajennettu käsittämään kaikki kunnan yhdistykset ja hyvinvointisektorin alueet.

Ota yhteyttä:

Anne Tuovila

Kuntatiimin pj

Hyvinvointijohtaja

050 591 5456

anne.tuovila@juupajoki.fi

Asiakasraadit

Asiakasraati on ryhmä, joka kootaan jostakin asiakasryhmästä. Raadin tarkoituksena on tuottaa tietoa, mielipiteitä ja kokemuksia, joita käytetään kehittämistyön ja palveluiden parantamisen tueksi. Raatia voidaan käyttää asiakaspalautteen keräämiseen, mutta myös uusien ideoiden synnyttämiseen tai testaamiseen. Raadin hyötynä on se, että siellä nousee esiin sellaisia asioita, joita ei arjen asiakastilanteissa saada tietää. Asiakasraati on asiakkaiden ja työntekijöiden yhteinen kehittämisryhmä. Tällöin asiakasraati mahdollistaa suoran, välittömän ja ajantasaisen palautteen ja tiedon annon.

Juupajoelta osallistuu mm. sote-palveluiden asiakasraatitoimintaan muutama kuntalainen. Raatiin on pyydetty nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston edustus.

Palveluiden kehittämisen yhteydessä voidaan järjestää asiakasraateja. Kirjaston uudistamisen aikaan kutsuttiin kirjastossa käyviä kuntalaisia mukaan asiakasraatiin kehittämistyöhön.

Kuntalaistilaisuudet

Kuntalaistilaisuuksia järjestetään yleensä silloin, kun on tarpeen esitellä tai työstää jotakin kuntalaisten kannalta merkittävää asiaa. Asia voi liittyä palveluiden järjestämiseen, talouteen tai kunnassa tapahtuviin ilmiöihin. Yleensä kuntalaistilaisuuksissa on alustus aiheesta, ja sen jälkeen on mahdollisuus keskustella.

Yhdistysten yhteiset tapahtumat

Pienissä kunnissa on yleistä, että yhdistykset yhdistävät voimavaransa suurempia tapahtumia järjestettäessä. Juupajoella tästä on mainiona esimerkkinä Evakkojuna-tapahtuma v. 2017. Usean yhdistyksen avulla pystytään järjestämään isoja tapahtumia. Kulttuuritoimintaa järjestävien yhdistysten ja tahojen kanssa on myös tarkoitus virittää yhteistyötä kunnassa.

5. KUMPPANUUSSOPIMUKSET

Kunnalla voi olla kumppanuuksia järjestöjen ja kylätoimijoiden kanssa. Esim. liikuntapaikkojen (kaukalot, kyläladut) ylläpito- ja raivaustyöt, rantojen siivous, leikkikenttien haravointi. Myös vapaa-aikatoimella voi olla kumppanuuksia järjestöjen kanssa, näistä Juupajoella toteutuvia esimerkkejä ovat mm. nuorisotoimen kerhot, kurssit ja tapahtumat.

6. AVUSTUKSET JA TUET: JÄRJESTÖ-, KOHDE- JA INVESTOINTIAVUSTUKSET

Kunnanhallitus julistaa haettavaksi paikallisille seuroille, yhdistyksille ja järjestöille tarkoitetut avustukset 28.2. – 20.3.2022 välisenä aikana. Hyvinvointia edistävään toimintaan on jaossa yhteensä 16.500 euroa.

Avustukset voidaan myöntää yleis- ja perusavustuksena tai kohdeavustuksena. Avustusten myöntämisen perusteena olevat kriteerit ja hakuohjeet esitellään tarkemmin hakukaavakkeen liitteissä. Hakukaavakkeita saa kunnanvirastolta ja osoitteesta: <http://www.juupajoki.fi/kuntainfo/lomakkeet>

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto vuodelta 2021, yhdistyksen/seuran/järjestön kehittämissuunnitelma 2 vuoden ajalle sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2022. Uusi hakija toimittaa myös yhteisön/yhdistyksen/järjestön säännöt.

7. JÄRJESTÖILLE TARJOTTAVAT TOIMITILAT

Juupajoella toimivat yhdistykset saavat käyttää kunnan omistamia tiloja maksutta. Yleisimmin käytettyjä tiloja ovat kunnanviraston kokoushuone, vapaa-aikatalon kokoushuone sekä yhdistysten varastotilat, koulukeskuksen eri tilat, Pienten lasten koulun liikuntasali ja päiväkotit.

Vapaa-aikatalon nuorisotilaa (iso sali + keittiö) voidaan myöntää yhdistysten kertaluontoisiin tapahtumiin kunnan oman toiminnan ulkopuolisina aikoina.

8. JÄRJESTÖJEN OSALLISTUMINEN HYVINVOINTITYÖHÖN

Järjestöt edistävät hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta

Kansalaisjärjestöillä on tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Järjestöt työskentelevät lähellä kuntalaisten arkea. Niissä ihmisillä on mahdollisuus osallistua yhteiskunnan toimintaan ja erilaisiin harrastuksiin. Toiminnan vuorovaikutuksellisuuden ja yhteisöllisyyden kautta syntyy sosiaalista pääomaa. Järjestötoiminta antaa yhteiskunnallisia vaikuttamismahdollisuuksia myös niille kansalaisille, joiden ääni tulee muutoin heikosti kuulluksi.

Järjestöt ovat kunnille tärkeä kumppani julkisten palveluiden tuotannossa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt voivat toimia yhteistyössä erilaisten sosiaali- ja terveysalan ongelmien ratkaisemiseksi. Järjestöjen keskinäinen sekä kuntien ja järjestöjen välinen yhteistyö ja uudet kumppanuudet ovat tärkeällä sijalla väestön terveyden edistämisessä ja väestöryhmien välisten terveyserojen kaventamistyössä.

Järjestöjen ja kuntien kumppanuudella terveyden edistämiseen liittyvä toiminta saadaan lähemmäs kuntalaisia. Samalla vahvistetaan kuntalaisten äänen kulumista.

Juupajoella järjestöjen panos hyvinvointityöhön korostuu lasten ja ikäihmisten järjestötoiminnassa. MLL, 4H sekä erilaiset ikäihmisten yhdistykset tekevät tärkeää työtä hyvinvoinnin eteen ja sen lisäämiseksi. Paikalliset yhdistykset tarjoavat mahdollisuuksia liikkumiseen, yhdessäoloon, terveellisen ruuan valmistukseen ja elämyksiin.

9. TIEDOTTAMINEN JA KUNNAN JÄRJESTÖYHTEYSHENKILÖT, YHTEYSTIEDOT

Tietoja yhdistystoiminnasta ja yhdistyksistä

Tarpeeseen saada tietoa järjestöistä on herätty myös valtakunnallisesti. Siihen tarpeeseen on koottu valtakunnallinen toimeksi.fi -verkkopalvelujen kokonaisuus, joka linkittää kansalaistoimintaa yhteen. Toimeksi.fi sivustoon pääset tutustumaan [täältä](#). Valtakunnallisen sivuston lisäksi palveluun kuuluvat 12 maakunnallista verkkopalvelua, joiden kautta järjestöt ja paikalliset yhdistykset

kertovat toiminnastaan. Pirkanmaalla sivusto on nimeltään Lähellä.fi. Sivustoon pääset tutustumaan [täällä](#).

Kaikkien järjestöjen kannattaa täyttää tietonsa Lähellä.fi sivustolle. Sivuston kautta järjestöjen ajantasaiset tiedot on mahdollista linkittää suoraan myös kunnan verkkosivuille. Tämän toiminnan avulla kunnan työntekijät ja kuntalaiset pääsevät helposti ajantasaisen järjestötiedon äärelle.

JUUPAJOEN OMAT YHTEYSHENKILÖT

Yhteystiedot:

Ota yhteyttä jos...

- sinulla on yhteistyöideoita
- haluat tietoa Juupajoen yhdistyksistä

Henna Ruostila

Yhdistysyhdyshenkilö

Vapaa-aikakoordinaattori / Juupajoen kunta

040 774 6443

henna.ruostila@juupajoki.fi

KUNNAN YHTEYSTIEDOT

Juupajoen kunta

Koskitie 50

35500 KORKEAKOSKI

p. 03-377 5100

Sähköpostiosoite: juupajoki.kunta@juupajoki.fi

Kunnan Facebook-sivu: facebook.com/Juupajoki

Kunnan Instagram-profiili: [juupajoki.fi](https://www.instagram.com/juupajoki.fi)